

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap. MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppel Alajos, Duke M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

25. szám.

BRASSÓ, Szombat, február 28-án.

I-ső évfolyam 1885.

Ad anonim.

Brassó, 1885. február 28.

Szokatlan jelenségek!

Nem akarjuk egyébként keresztelni, csak tájékoztatásnak, csak a becsületes munkás, talán családosi iparos ember aggodalmának, kinek köre, érintkezései józanabb gondolkodását háttérbe szoríták, s tele tömtek fejt. . . Mert hazafiatlan hidegségnek, bűnös rosszakarathoz nem vehetjük, nem akarjuk tartani azt a névtelen levelet, melyet magyar ember, magyarul írva, szerkesztőségünkhez juttatott, s melynek ártatlan, inkább gyermekes aggodalmakkal kifizet éle a „magyar közművelődési egyesület“ ellen akarna irányulni.

Olyan jelenség ez, mely az embert elgondolkodásra készíti. Mikor a magyar birodalom integritását a nemzetiségi lapok agitációi nyíltan veszélyeztetik; mikor a magyar birodalom polgárai között az elégtelenséget, a széthuzást, a meghasonlást a nemzetiségi sajtó bűnös rosszakarattal, jobb meggyőződés ellenére szítja; mikor van vármegye — szót. István imperiumában fontos juris dictioval felruházott municipium — mely, mint Beszterce-Naszód megye is, arczpirulás, szeméremérzet nélkül, megbotránkozik a magyar közművelődési egyesületen, s tisztviselőire egyenesen erkölcsi nyomást gyakorol, hogy azokat egyetüntől visszatartsa: akkor kinek lelkében egy parányi szikrája él a becsületes hazaszeretetnek, ki csak parányit ragaszkodik a földhöz, melyet magyar elődök vére szerzett s millió magyar szív kiömlött vére tartott fenn, az nem lehet közönyös egy egyesület iránt, mely a pusztulásnak indult magyar és székely faj védelmét s erkölcsi gyarapodását célozza.

Nem lehet közönyös!

És az a névtelen író tanulja meg, hogy nem azért kiabál a szász és oláh testvér, mert egyetüntől őket magyarizálni fogja, hanem mert fél a mi gyarapodásunktól és megerősödésünktől, a mikor is minden téren nem zsákmányolhat ki, hiszékenységtünkkel céljaira fel nem használhatja; nem attól tart, hogy megtámadjuk nemzetiségüket, hanem arra tör, hogy maradjunk, mint eddig is, úzelmek előtt vakok, s főleg hogy jobb meggyőződésű, becsületes érzelmű polgártársainkat onnan az ok

dicstelen táborából el ne hódítsuk becsületesebb ideák védelmére.

Hát az a panasz, hogy százados mulasztásokat most akarunk orvosolni?!

Bizony most. Inkább később, mint soha! Ha mulasztottunk, meg is bántuk. De ezután helyre kell hozni, orvosolni kell minden áron. Török, szakad — kell. Mert gyalázat az, Magyarország [belpolitikai életének égető gyalázata az, a mi minden minálunk végbe megy. A lázítás, a szétbontás, a hazaárulás, a békétlenség-szítás eltűrésének, hangtalan elnézésének gyalázata, mely előtt a nemzeti közérzet és a magyar állameszme génusza megvetéssel néz ránk, kik békében, harminczöt hosszú esztendő békéjében képtelennek mutatkoztunk, vagy akaratlanul látszottunk arra, hogy a magyar birodalom, a magyar szent korona alatt élő nemzetiségek előtt a magyar névnek tiszteletet szereztünk.

És mit akarnak önök, polgártárs!?! Hogy mi, jövevények állottunk az ügy élére? — Hát álljanak önök oda. Bizony mondjuk, szívesen fogadjuk önöktől!

Azt nem kérdezi az a föld, melyet termékenyít, hogy mi tájról szállott esője. . . Nem kérdezi a parti gólyahír, honnan, mely hegyekről jött a hullám, mely életet ad neki. Elég, hogy jött, lehullt, jót tett. Egyéb nem szükséges. — Önök is miért kérdik? Jöjjenek hozzánk, együtt tegyünk. De tegyünk. De gyerekes versengésért az ügyet fel ne adjuk. Azt az egyesületet épen oly városokért csinálják, mint emez, hol leszorítva vagyunk minden térről: a politikairól, a községekről, az ipariról, kereskedelmiről. S bizony-bizony kinevet bennünket széles Magyarországon, ha éppen mi bizonyolandunk tehetetleneknek; ha éppen mi mutatjuk ki, hogy fel nem fogtuk az eszmét, mely számunkra jövedőt, megbecsültetést és haladást ajánlott!

Jövevények! . . .

Polgártárs! Nem az itt a kérdés, hogy ki cselekszik, hanem hogy mit teszen. A közművelődési egyesület nagy, nemzeti közügy, mely nem kérdezi: akartok-e velem jönni, érdeklődni? Arra kell, muszáj! megindulni, mert a ki nem mozdul, azon rajta van egy rossz, csuf bélyeg, a mit le nem mos sem a kenyérkérdés, sem a megélhetés

tisztító vize. Mert ez az édes anya kérése a fiuhoz. . . Hűtlen fiu pedig, a ki szüleit meg nem hallja!

„ . . . Most még az is bekövetkezik, amint hallszik is, hogy a szász atyafiak nem fognak nekünk munkát adni. . .

Mintha bizony az a szász atyafi a mi szép szemünkért, polgártárs, eddig valaha munkát adott volna?! Mintha azért adta volna eddig, hogy éljen a magyar iparos tőle, utána, az ő pénzéből!

Adta, dolgoztatott önökkel, mert bizonyosan jobb munkát végeztek önök, polgártárs; s mikor jó munkára lesz neki szüksége, ismét ezután is adni fog, polgártárs, mert a rosszabbért sehol sem fizetnek a szász atyafiak pénzt csak azért, hogy önök ne kapják azt.

Önérzetre kell ébrednünk; össze kell tartanunk. Eddig is két kezünkkel kerestük a mindennapit; ezután is kiszerezük azt. A ki magát el nem hagyja, isten sem hagyja el.

Már pedig, polgártárs, az a szász atyafi nem azért van ezen a világon, hogy munkát adjon ingyért; eddig sem tette, ezután se tegye. Rádolgozunk, s azután azt mondjuk a kultur-egylet tekintetében neki Hugo Viktorral:

„Jövevény! hagyj békét a szent természetnek!“

Mert az nem az ő dolga.

Pompon.

Belföld.

Magyar honosak a külföldön. A törökországi, bulgáriai és romániai konzulági hivatalok és bíróságok utasítást kaptak, hogy magyar honosok ellen bűnpörökben, büntettek és vétségek miatt indított pörökben az eddigi gyakorlatban volt osztrák büntetőjog helyett a magyar büntetőtörvény alkalmazassék.

Magyar közm. egyesület. Beszterce-Naszód megye rendkívüli közgyűlésén az erdélyi magyar közművelődési egyesület köriratának tárgyalásánál, melyre nézve az állandó választmány azt indítványozta, hogy az egyszerűen tudomásul vétessék, Kramer bessenyoí lelkész kifejtve, hogy a szászok és románok ismert érdekeikből egy hajszálnyit sem engedhetnek, a közművelődési egyesület átiratát sajnálattal kívánja ad acta tétetni s a tisztviselői kart utasíttatni, hogy ezen egyesület törekvéseit se közvetve, se közvetlenül ne támogassa s megbotránkozásának ad kifejezést,

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Könyvismertetés.

(„Köd előttem, köd mögöttem.“ Regény, írta Véka Lajos. — Budapest, Réval-testvérek kiadása.)

Nem egészen új könyvről írok. Szerző e regénye pár évvel ezelőtt látott napvilágot; s a budapesti ítéset, hagyományos szokásához képest, midőn a nagyobb állású embereket, kik irodalmi foglalkozásra vetemedtek, pártatlanul megbírálani nem merészel: úgy szölt e regényről, mint már nem ifjú szív és kedély, de a nyugodt reflexió alkotásáról. Abból aztán nem is lettünk bölcsibbekké, míg a véka alá rejtőzött író könyvét testi szemeink elé nem kaphattuk.

Most már olvastuk azt; néhol unalommal, néhol boszankodással, néhol szánakozással s helylyel-közzel restelkedéssel.

Azért post festa hozzászólunk e regényhez. A budapesti hivatalos kritika szokta jobbra elhárítani, hogy mi boldog falusiak mit olvassunk. Ha az valakit ajánl, főleg: kész kelendőség kapja fel a könyvet, s bár meg kell vallanunk, hogy Véka Lajos regényét nem szerföltött ponsálta, mégis visszaélt hivatalával s állásával, mikor azt megérdemlett névvel nem nevezte. E könyv rossz könyv. Nem rossz ennek ártalmas értelmében de rossz ítésetileg, rossz regénynek, költeménynek.

A ki ismeri báró Eötvös regényeit, melyekben a filozóf lángelméjü íróval párosul; Jókaiéit, melyekben a mese megkapó fejlődése, az alakok törültszett volta, az előadás mesteri bűbája, a humor gazdagsága és az elbeszélés művészete oly szingazdag képzelemmel ölelkezik s melyek az elmét és kedélyt végtől végig nemében a kedves hullámszának tartják: az jobbra ismeri is a magyar regényirodalom jobb produktumait. Többi íróink e két vezér körül táboroznak, az ezek által teremtett iskola hivei, s még Tolnay Lajos is, kit pedig angol modoru és irányu írónak tartanak: inkább az Eötvös-, Jókai-, Kemény Zsigmond-féle irányu hive, s az a rapszodikus előadás, mely pl. „a báróné ténsasszony“ jellemzi, róla csak modor, ő még úgy is beszél. Ezért tiltakozunk a „Köd előttem, köd mögöttem“ budapesti kritikája ellen! Tiltakozunk a hit ellen, hogy azok a könyvek, melyeket ott fenn akart direkt dicsegetéssel, akár a becsületes bírálattal elhallgatásával ránk erőszakolnak, már csak azért is jónak tartanak, mert oda fenn úgy kívánják!

A „Köd előttem, köd mögöttem“ nem regény a szó ítéseti értelmében véve. Hiányzik abból az öntudatosan alkotó író erős keze, mely a regény hős alakjával tenné összeköttetésbe a cselekmény menetét, a dolgok fejlődését és a mellékalakok szereplését. Egy elposványosodó, unalmasan elnyújtott el-

beszélés négy könyvre, hogy az regény méretekké birjon; de nem oly nagyobb szabású elbeszélés — minő pedig a regény — mely a szereplő személyek élettörténetét, vagy annak legalább egyes fázisait hí és merész vonásokban, hivatott ónnal rajzolná az olvasó elé, szánakozást, vagy előismerésünket provokálván; de nem is regény, mert hiányzik a szervi kapocs a tények s a személyek között.

Rég eldöntött, s jogosult dolog is: dolgokat és történeteket írni meg, melyet már mások megírtak; de az író akkor mester-kezekkel birjon, hogy előadásával, ujonnan teremtett helyzeteivel, új szenvedélyekkel s legalább alakokkal fűszerezzen, kik nem járnak sem a fellegekben, sem a posványban. Ám félre ne értessünk! A regény megtűri a rossz jellemeket is, ha azok aztán büntetéssel is illetetnek.

Véka Lajos ezerszer rég megírt dolgokat ír meg regényében. Az ember a könyv olvasásában szinte szomjuhozik valami új után! Jókaitól, Dumastól, Oktav Feullet-től, Karr Alfons-tól, és még Vicomte Ponson du Terrail-től is találni itt kölesönnvett dolgokat, erőitlen kéz halvány vonásaiban oda rajzolgatva. De az a feltétel, hogy találnánk e könyvben, a mi egyedies, a mi az író sajátos jellegére, külön szívilágára, avagy különös felfogására vallana: sehol meg nem oldatik. Pedig ha

hogy a magyar közművelődési egyesület a nemzetiségi megyékbe is betolakodik. A jelen volt magyar bizottsági tagok az indítvány ellen nem tiltakoztak és így az egyhangulag vált határozattá. Bánffy Dezső br. főispán azonban bejelenté, hogy a határozatot a belügyminiszter elé terjeszti döntés végett, mert az a tisztviselők egyéni meggyőződését akarja korlátozni.

Oszták-magyar vámertekezlet. A Németország és Franciaország által létesített vámemelések folytán szükségessé vált intézkedések megvitatására az oszták-magyar vámertekezlet a külügyminiszterium palotájában összeült. A tárgyalásokat még nem fejezték be. Jelenleg a legfontosabb kérdés az — mint-hogy Németországban váratlanul magas beviteli vám vetetett ki a lisztre — a monarchia részéről minő intézkedések teendők szemben a gabonánkat ép úgy, mint malom-iparunkat annál is inkább fenyegető vám-főlemelésekkel, mivel pár év óta már nem jelentéktelen mennyiségű liszt hozatik be Németországból Ausztriába. Ily körülmények mellett az oszták-magyar monarchia is kénytelen lesz a lisztre megfelelő vámot vetni ki.

A Törökországgal kötendő kereskedelmi szerződés ügyében kedvező fordulat állott be. A porta kijelentette, hogy nem ellenzi többé, miszerint az oszták-magyar áruk behozatali váma az érték 8%-ában állapíttassék meg és a tárgyalások ezen az alapon fognak haladéktalanul megindíttatni.

Országgyűlés.

A képviselőház 24-én rövid vita után elfogadta a földmívelési miniszterium részére emelendő állami épületről és az országos kiállítás számára adandó újabb állami előlegről szóló törvényjavaslatokat, azután pedig megkezdte a főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Az első szakasznál Herman Ottó beszélt a ketős kamarai rendszer ellen. A második szakasznál Szalay Károly módosítványt nyújtott be aziránt, hogy az ő felsége által élethossziglan kinevezendő tagok helyett, a törvényhatóságok választottjai foglalnának helyet a felsőházban. A ház Tisza miniszterelnök és Láng Lajos előadó felszólalásai után mind a két szakaszt változatlanul fogadta el.

A 3-ik szakasznál, mely a 3000 frt. cenzust alapítja meg, Bánffy György br. arra utalt, hogy ez a cenzus különösen Erdélyre nézve túlságosan magas. Indítványozza tehát, hogy a javaslat ez irányban való átdolgozás végett utasíttassék vissza a bizottsághoz. Tisza miniszterelnök ezzel szemben kimutatja, hogy a törvényjavaslat az erdélyi mánásokra nézve az eddiginél kedvezőbb helyzetet teremt. Vámos Béla egy styláris módosítványt hoz javaslatba. Göndöcs Benedek a ház homéri kacaja között fejtegeti, hogy a cenzus milyen igazságtalan, hogy e miatt a törvényjavaslat meg fog bukni; e helyett azt indítványozza, hogy minden főúri család egy tagot küldjön a felsőházba. Zichy Jenő gr. rövid felszólalása után a vita folytatása másnapra halasztatott.

A képviselőház 25-én folytatta a főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A 3. §-hoz, melynél a vita tegnap félbeszakított, ma még hozzászóltak Kiss Albert, Irányi Dániel (a ki az

uralkodó család tagjaira vonatkozólag adott be indítványt), Csanády Sándor, Mocsáry Lajos, Komlóssy Ferencz (ki azt indítványozta, hogy minden megye arisztokráciája válaszszon a maga kebeléből egy tagot a felsőházba), Szilágyi Dezső és Tisza miniszterelnök. A ház a szakaszt változatlanul fogadta el.

A 4. §. észrevétel nélkül elfogadtatván, hosszabb vita keletkezett az 5. §. körül. Rossival István a ezimzetes püspököket meg kívánja hagyni a felsőházban. Lükő Géza azt akarja, hogy a protestánsok választott tagok által legyenek a felsőházban képviselve. Zichy Jenő gr. indítványozza, hogy a csornai prépost, a zirci apát és Budapest főpolgármestere is helyet foglaljanak a felsőház tagjai között. Andreánszky Gábor br. a zsidó hitközség képviselőjét ki akarja hagyni a felsőházból. Hámos László valamennyi protestáns püspöknek és főgondnoknak helyet követel a felsőházban. Pulszky Ferencz és Szilágyi Dezső rövid felszólalásai után Kovács Albert emelt szót, és a szakaszt visszatartatni kívánta a bizottsághoz, hogy a felekezetelek arányosabban legyenek a felsőházban képviselve. Tisza miniszterelnök a beadott módosítványok ellen nyilatkozott. Végül Göndöcs Benedek szólalt föl, ismét zajos derűtséget keltve, midőn a káptalanok képviseltetését hozta javaslatba, ellenben a rabbi meghívása ellen tiltakozott mindaddig, míg a zsidó vallás nem nyilváníttatik bevett valásnak.

Külföld.

Vámfőlemelés az egész világon. Washingtonból jelentik: A képviselőház f. hó 23-iki ülésén határozati javaslatot nyújtottak be, mely szerint a külügyi bizottság utasíttassék, hogy tegye tanulmány tárgyává, vajjon az Egyesült-Államok érdekei nem kívánják-e meg, hogy főlemeltesék azon németországi főbb behozatali cikkek váma, melyek az Egyesült-Államokban is termeltetnek vagy előállíttatnak.

A szudáni hadjárat. A lázadók Kassalánál érzékeny vereséget szenvedtek; 2000 emberük elesett. Szuaikim körül 20,000 lázadó van összpontosítva. Az új hadi terv szerint Brackenbury Abuhamedig nyomult előre, s ott tölti a nyarat elsánczolva. Wolseley Kortiban maradt. Az egyidejű előnyomulás Berberen át Khartum felé csak az ősszel történik meg.

Az angol konzervatívok mozgalma. A politikai helyzet megvitatása végett a konzervatívok gyűlést tartottak, mely alkalommal Salisbury marquis kijelentette, hogy azon esetben, ha a mostani kormány a bizalmatlanságot kifejező indítvány fölött megejtendő szavazásnál vereséget szenvedne, a konzervatív párt vezérei, az ez időszerint uralkodó súlyos és válságos viszonyok daczára, hajlandók volnának a kormányt újra elvállalni. E nyilatkozat élénk tetszésnyilvánításokkal fogadtatott.

A török vasutak kiépítése. A császári iradé kibocsátása előtt a szultán Calice báró oszták-magyar nagykövetnek — ez utóbbi által kért kihallgatáson — azt az ünnepélyes ígéretet tette, hogy a vasutépítés ügye nemsokára el lesz döntve. Ekkor aztán a szultán parancsára a minisztertanács ismét tárgyalni kezdte mindkét ajánlatot s a nagyvezérből és miniszterekből álló bizottságot küldött ki. Said pasa nagyvezér azonban beadta lemondását, oly indoklással,

hogy leketetlen az ügyeket tovább vezetnie, ha a csatlakozások létesítése a keleti vasutak üzlet-társaságára bízatik. Erre jelent meg aztán az építkezési engedélyt az ottomán banknak adó császári iradé. Said pasa e sikerrel igen megszilárdította állását.

A városi tanács és a magyar iparosok.

Mint minden városnak, úgy Brassónak is, és iparviszonyainkat figyelembe véve, különösen városunknak kötelessége az iparos osztály hathatós támogatása az által, hogy szükségleteit saját területén belül fedezi.

Oly kiterjedésű városnak, mint Brassó, a mely oly óriási hivatali apparátussal bír, meglehetősen nagy az ipar szükséglete, s e tekintetben nem épen kicsinylendő munkát ad iparosainknak; s ha valóban terhes is a 24%-os községi pótdadó, mindazonáltal tetemesen könnyíti azt iparosainknak azon körülmény, hogy a mit az egyik zsebből kiadnak, az a másik zsebbe visszatér.

A város nyilvános árlejtéseket hirdet s a ki olcsóbb, kedvezőbb ajánlatot tehet, azé a szerencse. — Magában véve az a körülmény, hogy ki kapja a munkát: Péter-e, vagy Pál, az reánk nézve közönyös; a földolog az, hogy helybeli kapja.

De nem közönyös reánk nézve az, miként hozatik nyilvánosságra az árlejtés ideje és módja; nem közönyös reánk nézve, vajjon igazságos-e a városi tanács eljárása az árlejtések kihirdetése s a munkák kiadása körül?

A minők a nemzetiségi viszonyaink számarányában, ép olyanok — némi változással — iparviszonyaink is. Az eltérés itt csak az, hogy a román lakosságnak nagyon-nagyon csekély része foglalkozik iparral, míg a helybeli magyarság túlnyomóan iparosokból áll.

Erre a városi tanácsnak az árlejtések hirdetésénél — nem mondjuk, a pályázatok elbírálásánál — tekintettel kell lenni. A politikai hatóság előtt nem létezik nemzetiség és vallás; a magyar ép oly adózó, mint a szász, ugyszintén a román is; a magyar állampolgár ép oly mértékben járul a közterhek hordozásához, mint minden más nemzetiségű, és ép azért megkövetelhetjük a t. városi tanácstól, hogy százakra menő magyar iparosainkat ép oly figyelemben részesítse, mint a nemzetiségi tekintetben hozzá közelebb álló szászokat.

A városi tanács február 21-éről 2145. szám alatt különféle kisebb-nagyobb kőműves, kőfaragó, ács, házcserpező, üveges, asztalos, kövező, gépészeti s vas szállítási munkákra hirdet árlejtést, s ezen hirdetését jónak látja kizárólag a helyi német lapban háromszor közzétenni.

Ime, a közzététel ezen módja ellen van nekünk kifogásunk, s azt hisszük, jogosan. Hát Brassó városának csupán német iparosai vannak? Vagy kizárni akarja-e a tanács a magyar iparosokat a pályázatból? Avagy ily módon akar-e a t. városi tanács pressziót gyakorolni a magyar iparosra s agitálni a német lap ügyében, hogy a magyar iparos ne a saját érzelmeit tolmácsoló magyar lapot, hanem az érdekeivel ellenkező német lapot tartsa?

Csakis így lehet ezen eljárást felfogni; ez ellen pedig határozottan tiltakozunk iparosaink érdekében.

Ha a városi adóhivatal adóügyi hirdetéseit is csak a német lapban teszi közzé, az majd megterm

legalább az történik, megalkuszunk vele, s azt mondjuk: találtunk valamit nála, általa, a mi új, a mi nem kölcsönzött.

Mintha realistikus irány követője volna Veka Lajos, mikor báró Öváry Miklós né könnyelmű világnézetét festi, melylyel ez az asszony fixa ideáért, boldog családi életét ellöki magától, s viseletével és saját nyelvével szór magára igaztalan rágalmakat; mintha provokálni akarná az író, hogy nincsen az erénynek, a tisztas névnek önmagában annyi elektricitása, melylyel legalább az önbecsmérlés, az akasztófa, humor szerű önlealacsonyítás ellen megvédelmezzon a kedély egy-egy rossz óráinak ily tanácsaitól... S mégis nincs meg benne a realisztikus író ereje, hogy alakjaiban a valódi életet rajzolja! Hiszen báró Öváry Miklós, ki a regényben elfoglalt sajátos helyzete, de nem a regényíró teremő ereje folytán, egy kis mértékben mégis sympathiánkra apellál, annyira hiányos alakja a regénynek, mint akár a legeslegutolsó alakja az „otrombák társaságának.“ Mikor a regény megindul, az olvasó azonnal tisztában van Öváry Miklós báró rollejával. Ez akarna lenni a regényhős; legalább minden arra vall. Arra mutat az a feleség, ki elhagyja őt, mert élvágyó, unja a falut, s fél a magánytól, s főleg mert nem akar sem az anyós vélt járma alatt nyögni, sem pedig nem akar az anya türelmes szerepére vállalkozni; arra vall

az, hogy ő boldogtalan, hogy társaságokba jár, melyekben bűt szokás felejteni. Szóval ez a regényhős. Aztán lesz belőle egy szárnalmas, ténférgő alak, ki elől hol az ifju tehetetlen Birkás, hol ennek felesége Árpádin, hol Örzse nagymama rángatják el a vezetéket, mint mikor gyakorlatlan kezek kapkodnak a gyufa után; „add ide, én hamarabb meggyújtom.“

És aztán hiányos minden alak.

Azaz Arpadin! Ez a Birkás Tihamér félig-meddig való felesége! Hát képzelhető ilyen alak? Ilyen asszony, aki férjhez megy, hogy élvezzen mellette, amire van benne hajlam, akarat; aki kap férjül egy gyöngye férjet, akit orránál fogva vezethetne, ha akarna. De nem azt teszi; hanem esküvői lakomáján kaczerkodik, ledérkedik idegen férfiakkal, ujdonsült urát sértésekkel illeti, elmellőzi, nem tánczol vele, s a helyett hogy elaltatná szép modorral, hát inkább durván provokálja, feltűnőleg negligálja! Nincs oly ledér asszony, ki ha férjhez ment, hogy czimet kapjon és titulust az élvezetekre és szerzett egy áldott birkarakterű férfit férjnek, hát azt erőnek erejével éberre sarkantyuza, s az első reggelen, háló papucsban ott-hon hagyja a pater familiást, s ő maga elmenjen gavallérokkal — lovagolni. Nincs ilyen asszony, mert még a demimonde szerelme, vagy tisztesség-érzete is kitart a 24 órás külsőségeig, annyival inkább egy

nagy családból született nő, ki bír az illik — s nem illik természetes ösztönével legalább azokban, melyek a mindennapi közönséges életben is szabályul tiszteltetnek. És a regényíró — daczára minden nagy szabadságának — nem szállhat le a képzelhető legalsóbb fokokig az erkölcsi dolgok terén. Felfelé igen, mert ott magasztos lessz a jellem; alá nem, mert ott állattá lesz az ember, ha férfiu ha asszony — egyaránt.

Ily alak maga Öváry Miklós né is, befejezetlen, félbenszakadt, hézagos, árnyyszerű. Egy kép, melynek staffageja megvan, de a művész keze belefáradt a kidomborításba, a színezésbe, a befejezésbe. Egy tájék, melyet fenn felhő takar, s melyet elűt alant a köd. Mikor megösmérkedünk vele Budán a Duna partján, egy asszony az, tele contemplatióval, aki némi kedélylyel látszik birni; mikor megösmérjük ifjuságát, akkor egy láng, kinek alig volt kedélye; mikor anyának látjuk őt, ani pedig mindenkor felmagasztalója a jobb érzékű asszonyoknak (pedig ekkor még jobb érzékű Öváry né) hát akkor lesz belőle egy hű, önös asszony, ki gyermeke himlőjétől féltében, s kicsinges érdekekből ott hagyja beteg gyermekét, desperáló férjét, nyugalmas otthonát, s elkimegy a nagy világba „Finom Rózsit“ játszani.

(Vége következik.)

gyümölcsseit. A magyar polgár tudomást nem vesz róla s nincs fórum, mely az esetleges mulasztásért megbüntethesse, ha kimutatja, hogy a hirdetés nem hozott oly alakban nyilvánosságra, hogy arról tudomást szerezhetett volna.

Nekünk van magyar lapunk, ezt olvassa Brassónak minden magyar lakosa; ha tehát hirdetés, hirdessen ne csak német lapban a németnek, hanem magyar nyelven is a magyarnak. A takarékosági szempont tarthatatlan indok, ha tekintetbe vesszük, hány száz forintot dob ki a város fölösleges dolgokra.

Azonban nem akarunk ma ennyire eltérni a tárgytól. Csak iparosaink érdekében tartottuk kötelességünknek felszólalni s ezek nevében igazságosabb és részrehajlatlanabb eljárást követelni.

Monopoliumot egyik vagy másik félnek biztosítani, arra a városi tanács nincs feljogosítva; ebben az esetben pedig kétségbevonhatatlanul ezt teszi.

Postai mizériák.

Postaügyünk tarthatatlan állapotának megváltoztatása tárgyában a helyi postahivatal t. főnöke után a közlebbi napokban egy tömegesen aláírt kérvényt fog beadatni a n. szebeni postaigazgatóságához. Az érdekes kérvény — melyet fontosságánál fogva egész terjedelmében közlünk — következő:

Tekintetes m. kir. Postaigazgató ur!

Brassó város mély tisztelettel alulírt lakói bátor kodnak ezennel következő tiszteletteljes kéréssel fordulni tek. Igazgató urhoz.

Városunk ipar és kereskedelmi viszonyait tekintve, az országnak egyik legfontosabb helye; népesedési tekintetben pedig szintén nem kicsinylendő s épen úgy nézve is.

Eltekintve mindezekről városunk megyei székhelyi lévén, itt vannak elhelyezve többek között: a megyei központi hivatal, törvényszék, járásbíró, adófelügyelő, tanfelügyelő, erdőfelügyelő, illetékkiszabási hivatal, itt székel két ezred katonaság, valamint három lapszerkesztőség is, melyek mind a postaforgalmat nagyban növelik.

Mielőtt kérésünk tulajdonképeni tárgyára áttérnénk, engedjen meg futólagos pillantást vetni postaforgalmunkra.

A naponkénti forgalom átlag vége: ajánlott levél 150, kocsipostai anyag-felvétel 180, kocsipostai anyag-leadás 250, vám alá eső tárgyak előállítás 50, levéltovábbítási osztály kezel 8—10000 dbot, utalvány feladás 150, feladási pénzforgalom 8—16000 frt, míg a havonként kifizetett utalványok összege 3—4 ezer frtra rug.

Ha tekintetbe vesszük ezen óriási forgalmat s összehasonlítjuk az anyag feldolgozására rendelkezésére álló postahivatallal, valóban elbámulunk, hogy postahivatalunknak minő óriási erőmegfeszítést kell véghez vinni, ha az igényeknek csak némiképp akar megfelelni.

A helyi postahivatal minden tekintetben elismerést érdemel, ez kelletlenül nagyobb szorgalommal végzi teendőit. Mindazonáltal megtörténik, hogy a postahivatal gyakran képtelen az érkezett anyagot feldolgozni, a minek hátránya azután a közönségre hárul.

Tudomásunk szerint a helyi postahivatal részére a főnökön kívül kilencz tiszt, egy segéd tiszt és egy gyakornok van előirányozva, mely szám azonban oly csekély, hogy azzal pontos postai kezelés képzelhetetlen. De ezen állomány sincs meg, mert jelenleg a főnökkel együtt van kilencz tiszt, egy gyakornok s egy altiszt.

Tekintettel tehát postaforgalmunk folytonos és mindég rohamosabban növekedő voltára, tekintettel arra, hogy postahivatalunk ez idő szerint a legjobb akarat mellett sem képes még a szerényebb igényeknek is megfelelni, bátor kodunk tisztelettel kérni tek. Igazgató urat, hogy az elősoroltak szíves tekintetbe vételével kegyeskednék odahatni, hogy postahivatalunk tiszteinek létszáma a főnök segéd tiszt és gyakornok kivételével legalább tizenkettőre emeltéssek fel, a mit a pontos és gyors postai szolgálat feltétlenül megkövetel.

Kérelmünk azonban tovább is megy.

A postai kézbesítés nálunk ma nagyon is primitív. Eltekintve attól, hogy egyetlen rendszeresített levélhordónk nincs, — mint az különben a uralkodó takarékosági rendszer mellett sok helyütt hiányzik — egy harmincezer lakossal s oly ipar s kereskedelemmel bíró városban, mint Brassó, hat levélhordó a legprimitívabb igényeknek sem képes megfelelni és innen is származik, hogy a külvárosokban naponként csak egyszer kézbesítetik, holott rendszeren háromszor kellene, — a mire azonban nem hat, de tíz kézbesítő is csak bajjal képes.

Épen ezért bátor kodunk kérni tek. Igazgató urat, ha kegyes volna levélhordóink létszámának

legalább is tízre leendő emelését engedélyezni.

Tekintetes Igazgató ur!

Ha tekintetbe vesszük, hogy a brassai postahivatal a kincstárnak évenként átlag harmincz ezer frt. tiszta jövedelmet hajt, ezen tiszteletteljes kérésünk nem fog sem jogtalan, — sem méltánytalannak feltűnni. Kérésünk jogos és méltányos volta mellett szól ezen kívül a lakosság s így a postaforgalom folytonos növekedése s mi bátor kodunk is remélni, hogy tek. Igazgató ur egy egész város összes lakossága ezen tiszteletteljes kérése elől elzárkózni nem fog; — reméljük, hogy szíves lesz sérelmeinket e szellemben orvosolni s feleslegessé tenni, hogy e kéréssel felsőbb helyen is alkalmatlankodjunk.

Tiszteletteljes kérésünk ismétlésével maradván.

Brassóban, 1885. márczius elején.

(Az aláírások.)

Ehezettkö vagy Magyarok.

Ezen szavak egy Brassó közvetlen környezetében lévő kőszál történeti jelentőségű elnevezésére vonatkoznak, melyet az újabb kor minden ok nélkül megdönteni és minden érték és jelentőség nélkül felcserélni törekedik. Nem lesz talán érdektelen azért, ha itt egy pár sorral védelmére felszólalunk. Midőn ezt tesszük, megjegyezzük azonban, miszerint ebben bennünket semmi nemzeti ségi előszeretet vagy részrehajlás nem vezérel, hanem egyedül a mult emlékeinek tisztelete, s midőn az érdekelt helyiség »Magyarkő« e. deti, igaz neve mellett felszólalunk, ez értelemben ugyan ezt tennők akkor is, hogyha azon név »Zulukaffer«, vagy Hottentotakő lenne is.

Mi úgy véljük ugyan is, hogy azon helynek eredeti, igaz neve a »Magyarkő« kellett hogy legyen s minden más: »Ehezettkö«, »Fügökök« elnevezések csak későbbi elferditések. És pedig a következő okokból:

Ha megtekintjük elsőbben is a hely elnevezéseket úgy találjuk, hogy azokat kivéve, a melyek mint régiek, valamely más ismeretlen nyelvből jöttek át, bizonyos értelemmel, jelentőséggel bírnak, mint »Királykő, Detrekő, Salamonkő, Magyaruska« sat. Tudni illik, hogy az első királyi vár állott, a második Di-trich emelt erődítményt, a harmadikon a monda Salamont tartózkodtatta, a negyedik magyar területhez tartozott. — De mi értelme van az »Ehezettkö«, »Fügököknek«? Hogy a kő sem meg nem éhezett, sem a levegőben nem csingulázik, felesleges bővebben fejtegetni. Midőn ellenben a »Magyarkő« névnek nemcsak lehet, hanem a mint látni fogjuk, épen van is értelme és jelentősége. Már csak a többi elnevezéseknek képtelen értelmezései is nyilván mutatják, hogy eredeti elnevezés csak ez lehetett, a többi csak ennek elferditése.

De még világosabban kitűnik ez, ha egy kissé figyelembe vesszük, vajjon melyik név származhatott inkább a másikkól. — E czélból azonban vissza kell mennünk ezen neveknek német kifejezésére, minthogy mind ezek a német neveknek átfordításai. Philippi »Aus Kronstadts Vergangenheit und Gegenwart« című művében így számlálja fel ezeket (11. lap) »Hangenstein, der nach dem an ihm liegenden Anger eigentlich »Angerstein« genannt werden sollte (fälschlich oft auch »Ungarnstein« oder »hungriger Stein« genannt wird. — Ezek közül az »Angerstein«, mint a mely annak érzetéből, hogy a »Hangenstein« és »hungriger Stein« nevek mennyire helytelenek, csak most van ajánlatba téve, mellőzve, tekintjük meg a többieket. Ha a »Hangenstein«, mint különben is legújabb kezdjük, azonnal szembeütünk, hogy ennek a még nálánál is értelmetlenebb »hungriger Stein«-ra s ennek a kiejtésben töle annyira különböző »Ungarstein«-ra átváltozásában sem értelmileg sem beszéd gyakorlatilag legkisebb valószínűség sem lehet. — Mig ellenben az »Ungarstein«-ból igen könnyen lehetett »Hungerstein«. — Hiszen már Benkő megjegyezte (Transsilvania I k. 470. lap) hogy valamint a magyarok játszásából ezen szó hasonlatot csinálják: »Német = Nemett«, épen így a németajkuak azt mondják: »Unger = Hunger«. — A »Hungerstein«-ból pedig egészen természetesen származott az értelmebb »hungriger Stein«, mig ez ugyszólván napjainkban módosítottat »Hangenstein«-ra. — Nem érthetünk azért egyet Philippi urral, hogy az »Ungarstein« — Magyarkő — ferditve lenne; mert a dolog természete mutatja, épen megfordítva a »hungriger Stein« és »Hangenstein« ferditések az »Ungarsteinból«.

A miről azonban még világosabban meggyőződünk, ha a tárgyat egy kissé történelmileg megvizsgáljuk. Ki nem tudja, hogy Brassó területi viszonyai ez előtt hatszáz évvel egészen mások voltak, mint jelenleg? Midőn a német lovagi rend 1224-ben innen elűzetett, addig birt várai, a leromboltakon kívül, mint

például Krutzburg, kétségkívül uratlan jóságokká nem váltak. Valamint az is bizonyos, hogy a magyar kormány, melyet a német lovagrend hűtelensége annyira felháborított, azon várakat idegen kézre akkor semmi esetre sem bízta: hanem, mint régi oklevelek mutatják várnagyokkal ellátva, területeikkel s az azokon levő várkatonasággal együtt, mint korona birtokot a székelek grófia felügyeleti hatósága alá adta. — A szász gyarmatok, kiket a lovagrend a Barcza kunok által lakosaiból kipusztított sik terére telepített, s kik az 1222-ki oklevél szerint az ő szolgálataira — ad fratum evrum servitium — lévén rendelve, hihetőleg várőrségi szolgálatokkal is tartoztak, maradtak eddigi határaik között, a Barcza síkján; mig a hegység egész kerekén várterület volt, és azon függésben a várhatóságtól, mint addigi uraik a német lovagoktól.

Igy volt ez Brassóban is, hol a város mint még akkor szerény telep a Spreng dombja körül terült el, a Czenken pedig az akkori várak legjelentékenyebbike állott, a hol épen ezért a székelek grófjának helyettesse — vice comes vicegerens de Barassu — tartózkodott. A város, valamint egész határa szántó földjeivel azok közt lévő, akkor számos erdeivel együtt a sik térre terjedett ki; a hegységek pedig a Flori, Szász és Magyaruskán elkezdve egészen a határszélekig a Székely ispán vagy brassói helyettesse hatósága alatti várterülethez tartoztak.

(Vége következik.)

Helyi és vidéki hírek.

Felolvasások. A helybeli szász »Erziehungshaus-Verein« márczius hó folyamán három népszerű előadást rendez. 8-án Dr. Fabriczius Ágost: »Az orvosi tudomány haladása.« 15-én Dr. Gus-beth Ede: »Nyilvános egészségápolás« és 22-én Herfurth Ferencz tanár: »Társas életünk.« A felolvasások az új szász leányiskola épületében tartatnak. Bérletjegy 1 frt.

Előadás. Loebell tanár Bécsből folyó hó 28-ikán (ma szombaton) este a szász leányiskola termében szavalati előadást tart. Műsor: »Tell Vilmos«, valamint Saphir és Rogger humorisztikus előadásai. — Kezdete 8 órákor.

Színi jelentés. Polgár Károly színigazgató tudatja a n. é. közönséggel, hogy az előleges színi-jelentésben, jelzett bérleti árak körül tájékoztatlanúság folytán különbözet történnén, azokat helyre igazítja. A bérletárakat u. is 12 előadásra következőleg állapította meg: *Erkely vagy földszinti támlásszék ára 8 frt; emeleti zártsszék ára 6 frt; földszinti zártsszék ára 5 frt.* A bérletjegyek átadását Laskai, a bérletgyűjtést Szász Károly volt szíves elvállalni.

Medve. Egy bodzai oláh a napokban roppant nagy medvét mutogatott a sepsi-szentgyörgyi piacon. A maczkó — mint az oláh beszéli — a közlebbi napfényes napokon szüntelen ott ólalkodott az istállók körül, ijesztgetve a borjúkat és malaczkokat. Ily körülmények közt, hogy állatait a felfalás ellen megoltalmazza, egy mangalétát szerzett, s azzal sikerült a beste férget leteríteni. A ritka szép példány medvét előbb a megyénél mutatta be, hogy azért a vadászati díjat felvehesse. Ugyanezen napon az erdőben még hat medve jött ki a makkra.

Két Árpád-házi herezegnönek. IV. Béla király leányainak, Katalinnak és Margitnak hamvait tudva, levőleg a mult év végén a spalatói székesegyházban feltalálták. Mint a M. Áll. jelenti, Simor herezegprimás fel szándékozik kérni a spalatói püspököt, engedné át neki a két Árpád-házi királyleány hamvait, hogy azoknak méltó eltakarításáról gondoskodhassék.

Álarczos utonállók. Hölezl Lőrincz feketevárosi korcsmáros f. hó 12-én este felé Sopronba kocsizott inasával együtt, hogy a másnap tartandó hetivásáron marhákat vegyen. Midőn úgy 5 óra tájban az »Eczce homo« nevű helyhez érkeztek, öt álarczos rabló állott eléjük az országúton; de szerencsájukra épen e pillanatban lépett ki az erdőből 10—12 haza térni akaró favágó is, kiket a rablók meglátva, félre állottak az utból s az erdőbe vonultak, a korcsmáros pedig lóhalálában elnyargalt Sopron felé.

Magyar hajó szerencsétlensége a nagy Océánon. A »Venus« nevű hajó, mely közelébb Liverpoolból Rio de Janeiroba (Brazília fővárosába) indult, magyar kereskedő hajó, s 650 tonna terhű. E hajó 1867-ben épült Quebecben, a rendes kikötő állomása: Fiume. A hajó, melyen a legénység csupa olasz volt, mint egy távirat jelenti, éket kapott, s elsüllyedt, s az egész legénység a tenger hullámaiba fuladt. A szerencsétlenségéről közlebbi adatok hiányzanak.

Mostoha flai által meggyilkolva. Szenzációs gyilkosság történt 25 én hajnalban a fővárosban, mely következő: Dencsik Boldizsár 39 éves majoros már régebb idő óta lakik a Ferencz-városban, hol a tűzoltó-utca 73-ik szám alatt szép új háza és kitünően berendezett tehenésze volt. Mindenki józan és szorgalmas embernek ismerte, ki teljesen üzletének élt. Vagyona nagy részét ugyan feleségével kapta, mivel 10 évvel ezelőtt kelt egybe s kinél ezelőtt mint tehenész szolgált, de hazassága óta maga is szépen növelte.

Házaselete, ha boldog nem is, de türethető volt. Négy gyermeke született belőle, kik közül azonban most csak kettő él, egy 4 éves leányka és egy 9 éves fiú. De feleségének első házasságából négy gyermeke él, két férjezett leány és két felnőtt 22—23 éves fiú, kik ott-hon laktak s neki az üzletben segédkeztek. Dencsik otthon rendesen megvacsorált, azután elment kissé szórakozni. Éjjeli 2 órakor hazatért s szobájában levétközve, az udvarra ment ki. Családja azt hitte, hogy mint egyébkor is, a teheneket ment megnézni. Nem törődtek tehát vele s tovább aludtak. Reggelre kelve azonban, hült helyét látván a szobában, keresésére indultak s így találták meg kihült megmeredt holt tetemet az istállóban, hol egy szarufába vert faszögére egy vastag lóistránggal volt felakasztva. — Az esetről Dencsik nagyobbik mostoha fia rögtön jelentést tett a józsefvárosi kapitányságnál e szavakkal: »Apám az éjjel az istállóban felakasztotta magát.« Egy rendőrtisztviselő azonnal megjelent a helyszínén, de az istálló ajtaját belülről becsukva találta. Feltörette az ajtót s Dencsiket élettelenül, felakasztva csakugyan ott találta az istállóban, de ott találta a kisebbik mostoha fiút is, ki a jászol egy szögletében látszólag mélyen aludt. Miután az istállóba kívülről belátni nem lehet, rendkívül feltűnt a jelentés az illető rendőrtisztviselőnek ki nyomban vizsgálatot indított meg, melynek folyamán oly terhelő körülmények merültek fel, melyek az öngyilkosságot kizárják s egyenesen gyilkosságra engednek következtetést. A gyanuba vett tetteseket letartóztaták s ki is hallgatták.

Irodalom.

»Az Ország-Világ«, e legkitünőbb képes lap legújabb, 8-ik száma a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. Az érdekes közlemények sorát Jókai Mór koszos regényírónak »Kártya« című ki-tünő humoreszkje nyitja meg. Khartumról Huszár Imre irt ismertető cikket, több levelet közölve Gondontól, melyeket a hős tábornok nővérehez intézett. Hatala Pétertől »Jeruzsálemről Jafáig« címmel találunk egy rendkívül érdekes közleményt. A Washington emlék felavatása alkalmából Benedek Elek ír szép alkalmi cikket, közölve Washingtonnak egy mult században festett arcképét s ezenkívül az északamerikai függetlenségi nyilatkozatot aláírók nevének hü másolatát. Tolnai Lajos »A falu urai« című mind érdekesebbé váló regénye, a Sámi Lászlónétól angolból fordított »Művész-világ« című életkép s Feszt A.-tól egy leírás Fiuméből, egészítik ki a nagyobb közlemények változatos csoportját. Van továbbá két szép költemény Erődi Dánieltől és Bíró Pál székely népköltőtől. Végül heti tárcza Székely Huszártól és a rendes rovatok: tudomány és irodalom, színház és művészet,

ujdonságok, rövid hírek, nők világa, könyvpia-cz, vidéki élet, sport, hymen, gyászrovat, innen-onnan, rejtvények stb.

Vörösmarty Mihály összes munkáiból a 21—22-ik füzeteket vettük. Az elsőben folytatását találja: »A bujdosók«, míg az utóbbiban ennek végét és »Csongor és Tünde« kezdetét találjuk. — A kiállítás méltó a nagy műhez. Egy-egy füzet ára 35 kr., — kiadója Méhner Vilmos előnyösen ismert kiadónk Budapesten.

Közigazdaság.

Néhány újabb fajta kukoriczával tett kísérlet eredménye.

Klimatikus viszonyunk évek óta annyira változott, hogy a régi kukorica fajok termelését a mai viszonyok közt előnnyel folytatni nem lehet, részint mert igen későn érnek, részint mert a csövek felső részén a mag ki nem fejlődik.

De ezen baj nem csak nálunk mutatkozik, de egész felső Magyarországon, sőt Erdélyben is és ennek folytán már évtizedek előtt a rationabilis gazdák oly kukorica fajokra kezdtek meghonosítani, melyek ezen hibákat nem mutattak. Így hozatott előbb a cinquantino és pignoletto Olaszországból. De igen hamar degeneráltak és így a korai érés is mindig kevésbé lett tulajdonuk és csak ez apró kalász és apró szem maradván meg, a hozam a termelőket ki nem elégíté. Később Erdélyben, a székely földön nyeretett egy új faj, mely korai érése mellett nagyobb termést ad és ez a gazda közönség közt hamar elterjedt. En is egy pár év óta termelem, de hozama a mi talajunkban nem kielégítő, ámbár más jó tulajdonai általánosan elismertek. És így mult évben többfelől újabb fajokra szerezvén magamnak, kísérletet tettem oly fajokkal, melyek mind kiválóan mint korai érésűek lettek ajánlva.

Ámbár ezen kísérlet eredményét még végképpen döntőnek nem akarom állítani egy vagy más fajra nézve, mert a mult tavasz és nyár folytán uralkodott rendkívüli szárazság nem engedte nálam a növények rendes fejlődését, sőt igen sok növény egészen kiszáradván, a hozam mennyiségére éppen nem lehetett pontos észleletet tenni, de az érési időt már meglehetősen egymástól különböztetni. A kalászok benőttsége, nagysága, sü-rütsége, és a szemek nagysága, faj szerinti sulya és színére nézve tett észleleteket, ezennel nyilvánosság elébe hozni óhajtom.

A tiz különböző faj eredményét következő sorban adom elő:

1) A legkorábban mindnyájok között a Korai koha kukorica (Früher kiesel Mais) érett meg. A csövek közép nagyságúak, igen jól benőttek, a szemek szép sárga színűek és nagyok; egy hektoliter sulya 76 klgm.

2) Ezen előbbi faj után legkorábban érett meg a Hunyady hybrid kukorica. A csövei kisebbek az előbbinél, de jól megteltek, a szemek sárga színűek és közép nagyságúak; egy hektoliter sulya 73 klgm.

3) Ez után érett meg a King Philip fehér. A csövei közép nagyságúak, jól kifejtettek; a szemek fehér színűek, a mi nálunk hátrány, mert a kereskedők nem veszik, de meglehetősen nagyok; egy hektoliter 73 klgm.

(Vége következik.)

Piaczi árak

Brassóban, 1885. február 27-én.

H e o t ó l i t e r	Buza	legszebb	5.80
		közepes	5.50
		vegyes	5.20
	Rozs	legszebb	3.70
		közepes	3.50
	Árpa	legszebb	3.70
		közepes	3.40
	Zab	legszebb	2.30
		közepes	2.10
	Törökbuza		2.80
k i l o g r .	Kása		4.50
	Borsó		5.50
	Lencse		5.50
	Fuszulyka		4.—
	Lenmag		10.—
	Burgonya		1.—
	Marhahús		—44
	Disznóhús		—48
	Juhhús		—24
	Faggyu (friss)		—32

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 február hó 28-án.

Román papírpénz à 20 frankos	8.96 vétel	8.98 eladás.
ezüstpénz à 20	8.90	8.95
Napoleon d'or (aranypénz)	9.77	9.80
Török lira	11.06	11.08
Orosz imperial	10.05	10.06
Arany	5.72	5.76
Orosz papírrubel	129.—	130.—

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**

Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

Hirdetmény.

Miután a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur ő nagyméltósága a brassói kereskedelmi és iparkamara, és pedig mindkét — kereskedelmi és iparos — osztályban hiányzó három-három, tehát egyedül a brassói választójogosultak által megválasztandó beltag és három-három póttag pótválasztását elrendelte, az ezen pótvá-

lasztás vezetésével megbízott bizottság közhirre teszi, miszerint ezen választás

folyó évi márczius hó 24-én

délutáni 3 órától 6-ig a városi tanács-házban és pedig a kereskedőknek és iparosoknak külön-külön fog megtartatni.

Brassó város választójogosult kereskedői és iparosai a szavazatuk leadására azon megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint minden választó a szavazatát sze-

mélyesen szóval vagy írásban adhatja le.

A választójogosultak jogerőre emelkedett névjegyzéke a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában — Schobeln-féle ház, főpiacz, 89. h. szám alatt — a választás napjáig a hivatalos órákban betekinthező.

Brassóban, 1885. évi február 22-én.

A választási bizottság elnöke
(43) 3-3 Hessheimer A.

Egy szép nagy üzlethelyiség

a főtéren

kedvező feltételek mellett folyó évi ápril hó 24-étől kezdve kiadó. — Értekezhetni

RÁTH ZSIGMOND-nál
Lensor, 26. szám.

(44) 2-6

Hirdetmény.

Alulirt tömeg-gondnok közhirre teszi, mikép a **Csorba és Gál** csődtömeg kiárusítását a csődválasztmánynak f. évi február hó 27-én hozott határozata értelmében megkezdette, miről a venni szándékozók azon megjegyzéssel értesíttetnek, hogy az eladás **csakis készpénz fizetés mellett** történik.

Az árak jutányosak; a választék nagy és minden igényt kielégítő.

Brassó, 1885. február hó 28-án.

Csiki Endre,
ügyvéd mint tömeg-gondnok.

(45) 1-3

JASCHIK

zongora-raktára Brassóban, főtéren, lenszer 26, II. emelet, ajánlja a n. é. közönségnek legjobb és legfinomabb minőségű hangverseny, salon s mignonzongorák valamint pianók ujan berendezett raktárát gyári árban. Készítésök fölötté csinos, fekete palizander- vagy diófából. Az összes hangszerek Heitzmann és fia hirneves bécsi cs. k. udvari zongoragyárából valók. Választék fiz zongorából mindég raktáron. Arak 420 frttól 700 frtig.

Heitzmann féle zongorák kiváló tartósságuk mellett különösen nemes hangjok, kellemes játékmód és a hang tartóssága által tűnnek ki. Minden tölem vásárolt zongoráért oly írásbeli kezesség adatik, hogy hat éven belül semminemű hiba elő nem fordulhat. Régi zongorák ujakra becséréltetnek felülízetés mellett.

Kiváló tisztelettel

9-10

Jaschik Gyula, karnagy.

(20a) Bár előitélet 5. 5.

és gyanúsítások hátráltatják — de a valóban jó végre mégis utat tör. Hogy ez tény, bizonyítja a mindinkább növekedő kereslet a valódi horgonó Pain-Expeller után. E régbevált házi-szer a legtöbb családnál mint hatékony bedörzsölési szer czuz, köszvény, tagszakgatás stb. ellen folyton kéznél tartatik és mindenki által, aki már használta hálából másoknak is ajánlhatik. Aki ennek valóságáról önmagán tett használat után meg akar győződni, az csakis »Richter féle horgony Pain-Expeller« kérjen és hamisítványt meg ne vegyen. 40 és 70 kros árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van. **Richter F. Ad. és tsa., Bécs** — Főraktár Prágában az „arany oroszán“ gyógyszer-tárban, Niklasplatz 7.

PAPP FERENCZ

butorgyártó

ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe Brassóban, a Czerna és Nagy uteza sarkán lévő dusan felszerelt

butorraktárát.

Ugyanitt megrendelések mindennemű asztalos és kárpitos munkákra a legjutányosabb áron elfogadtatnak.

Diófa furni-rok négyszög láb 3 krért kaphatók.

(7)